

Reede, 26. oktoober 2012

ELi ja Venemaa kaubandussuhted pärast Venemaa ühinemist WTOga

P7_TA(2012)0409

Euroopa Parlamendi 26. oktoobri 2012. aasta resolutsioon ELi ja Venemaa kaubandussuhete kohta pärast Venemaa ühinemist WTOga (2012/2695(RSP))

(2014/C 72 E/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Venemaa kohta, eelkõige oma 14. detsembri 2011. aasta resolutsiooni 15. detsembri 2011. aasta ELi ja Venemaa tippkohtumise kohta ⁽¹⁾ ning 9. juuni 2011. aasta resolutsiooni 9. ja 10. juuni 2011. aasta ELi ja Venemaa tippkohtumise kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Liidu ja Venemaa Föderatsiooni partnerlus- ja koostöölepingut ⁽³⁾ ning 2008. aastal alustatud läbirääkimisi ELi ja Venemaa uue lepingu sõlmimiseks, samuti 2010. aastal algatatud moderniseerimispartnerlust,
- võttes arvesse Venemaa Föderatsiooni ühinemist Maailma Kaubandusorganisatsiooniga käsitleva töörühma 17. novembri 2011. aasta aruannet ⁽⁴⁾ ja selle addendumit ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse nõukogu 14. detsembri 2011. aasta otsust, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel Maailma Kaubandusorganisatsiooni asjakohastes organites võetav seisukoht seoses Venemaa Föderatsiooni ühinemisega Maailma Kaubandusorganisatsiooniga ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 4. juuli 2012. aasta seisukohta nõukogu otsuse eelnõu kohta, milles käsitletakse kehtivas ELi ja Venemaa partnerlus- ja koostöölepingus sisalduvate teenuskaubanduse valdkonna kohustuste säilitamist käsitleva lepingu sõlmimist Euroopa Liidu ja Venemaa Föderatsiooni vahel ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 4. juuli 2012. aasta seisukohta nõukogu otsuse eelnõu kohta, milles käsitletakse Euroopa Liidu ja Venemaa Föderatsiooni vahelist mootorsõidukite osadega kauplemist käsitleva lepingu sõlmimist Euroopa Liidu ja Venemaa Föderatsiooni valitsuse vahel ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse oma 4. juuli 2012. aasta seisukohta nõukogu otsuse eelnõu kohta, milles käsitletakse tooraine ekspordimaksude kehtestamist või tõstmist käsitleva kirjavahetuse vormis lepingu sõlmimist Euroopa Liidu ja Venemaa Föderatsiooni vahel ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse seadusandliku resolutsiooni projekti nõukogu otsuse eelnõu kohta, milles käsitletakse Euroopa Liidu ja Venemaa Föderatsiooni vahelise kirjavahetuse vormis lepingu (milles käsitletakse Venemaa Föderatsioonist Euroopa Liitu eksporditavale puidule kohaldatavate tariifikvootide haldamist) ning Euroopa Liidu ja Venemaa Föderatsiooni valitsuse vahelise protokoll (milles käsitletakse eelnimetatud lepingu kohaseid tehnilisi üksikasju) sõlmimist ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse komisjoni aruannet Euroopa Ülemkogule pealkirjaga „2011. aasta kaubandus- ja investeerimistõkete aruanne. Strateegiliste majanduspartnerite kaasamine turulepääsu parandamisse: tegevusprioriteedid kaubandustõkete kõrvaldamiseks“ (COM(2011)0114),

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0575.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0268.

⁽³⁾ EÜT L 327, 28.11.1997, lk 1.

⁽⁴⁾ WT/ACC/RUS/70; WT/MIN(11)/2.

⁽⁵⁾ WT/ACC/RUS/70/Add.1; WT/MIN(11)/2/Add.1.

⁽⁶⁾ ELT L 6, 10.1.2012, lk 6.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0284.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0285.

⁽⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0286.

⁽¹⁰⁾ (Vt raportit A7-0177/2012 – 16775/2011 – C7-0515/2011 – 2011/0322(NLE)).

Reede, 26. oktoober 2012

- võttes arvesse komisjoni aruannet Euroopa Ülemkogule pealkirjaga „2012. aasta aruanne kaubandus- ja investeerimistõkete kohta” (COM(2012)0070),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et Venemaa Föderatsioon lõpetas Maailma Kaubandusorganisatsiooniga (WTO) liitumise teemal 18 aastat peetud läbirääkimised 10. novembril 2011 ja sai WTO liikmeks ametlikult 16. detsembril 2011;
- B. arvestades, et ELi arenev ühine välis-, julgeoleku- ja energiapoliitika peaks kooskõlas tingimuslikkuse põhimõttega hõlmama Venemaad kui olulist partnerit, tingimusel et jagatakse ja austatakse liidu aluseks olevaid põhiväärtuseid, näiteks demokraatia, õigusriigi põhimõtte, inimõiguste ja põhivabaduste universaalsus ja jagamatus, inimväärikuse austamine, võrdõiguslikkuse ja solidaarsuse põhimõtted ning ÜRO põhikirja põhimõtete ja rahvusvahelise õiguse austamine;
- C. arvestades, et EL on Venemaa strateegiline kaubanduspartner, olles Venemaa olulisim ja endiselt kasvava tähtsusega impordipartner, peamine eksporditurk ning äärmiselt oluline investeerimispartner (välismaised otseinvesteeringud), moodustades 47,1 % kogu Venemaa kaubandusest; arvestades, et see suhe areneb pidevalt edasi, sest Venemaast on saanud ka ELi suuruselt teine impordiallikas (158,6 miljardit eurot) ja neljas ekspordisihtkoht (86,1 miljardit eurot) (2010. aasta arvud);
- D. arvestades, et Venemaalt imporditakse peamiselt energiatooteid ja mineraalkütuseid (79,5 %), kuid ELi eksport Venemaale on mitmekesine ning hõlmab peaaegu kõiki masinate ja transpordivahendite liike (44,7 %), valmistooteid, toiduaineid ja elusloomi (2010. aasta andmed);
- E. arvestades, et 26.–27. juuni 2008. aasta Hantõ-Mansiiski tippkohtumisel alustasid EL ja Venemaa läbirääkimisi uue partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimise üle, millega asendatakse kehtiv leping ning loodaks ELi ja Venemaa suhetele tulevikuks ajakohasem lepinguline raamistik, mis hõlmaks laiaulatuslikke ja õiguslikult siduvaid sätteid kaubanduse, investeeringute ja energia vallas;
- F. arvestades, et Euroopa Liit on jätkuvalt pühendunud sellele, et veelgi süvendada ja arendada oma suhteid Venemaaga, ning põhimõtetele, mis on sätestatud moderniseerimispartnerluses, mille aluseks on ühised huvid ja tõsine pühendumine universaalsetele väärtustele ja demokraatia põhimõtetele, põhi- ja inimõiguste austamisele ning õigusriigi põhimõtetele;
1. tunneb heameelt Venemaa liitumise üle WTOga, mille Venemaa riigiduum ratifitseeris 10. juulil 2012; on veendunud, et Venemaa liitumine mitmepoolse kaubandussüsteemi ning selle eeskirjadega aitab veelgi kaasa ELi ja Venemaa kahepoolsete suhete parandamisele;
 2. märgib siiski murega, et valmistudes liitumisega WTOga ei ole Venemaa täielikult täitnud oma tulevase WTO kohustusi, sest ta on algatanud või laiendanud mitmeid potentsiaalselt kaubandust piiravaid meetmeid, mis hõlmavad EList elusloomade importimise keeldu, oma riigist pärinevatele tootjatele hankemenetluses eelisõiguse andvaid õigusakte, otsuseid, millega kehtestatakse hooajalised imporditollimaksud teatud tüüpi suhkrule, ja sõidukite ringlussevõttu reguleerivaid uusi õigusakte;
 3. kutsub Venemaad üles kaotama alusetud ajutised keelud, ühepoolset tõstetud ajutised tollitariifid ning proteksionistlikud meetmed, samuti avatud ja õiglast kaubandust takistavad tõkked, mis on ELi eksportijaid tugevalt kahjustanud ning mis on määratletud kaubandus- ja investeerimismeetmeid käsitlevas G20 pool-aastaruandes ning kaubandus- ja investeerimistõkete käsitlevas komisjoni aruandes;
 4. rõhutab, et EL ja Venemaa on teineteisest sõltuvad kaubanduspartnerid, eelkõige arvestades tooraineid ja elutähtsaid energiaallikaid; on seisukohal, et ELi ja Venemaa majandussuhetel on tugev potentsiaal, mida WTOga liitumine veelgi tugevdab;

Reede, 26. oktoober 2012

5. märgib, et Venemaa poolt WTO raames võetud kohustused sisaldavad ka kaupade ja teenuste tariifide märkimisväärselt vähendamist ja sidumist; nõuab, et Venemaa täidaks oma WTO liikmesusest maksimaalselt kasu saamiseks viivitamata kõik oma kohustused täielikult;
6. peab väga murettekitavaks endiselt päevakorral olevat probleemi seoses võltsitud toodete valmistamise ja müügi Venemaal; nõuab, et Venemaa Föderatsioon võtaks meetmeid seoses intellektuaalomandi õigustega ning rakendaks WTO intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepinguga võetud kohustusi võimalikult kiiresti ja täismahus;
7. on veendunud, et sellega näitaks Venemaa suurt pühendumust oma positsiooni parandamisele ja oma ettevõtete kaasamisele mitmepoolsesse kaubandussüsteemi; peab Venemaa majanduse suuremat avamist rahvusvahelisele kaubandusele ja investeringutele Venemaa valitsusele lisamotivatsiooniks tegeleda jõuliselt käimasolevate reformide, korrupsiooni vastu võitlemise, õigusriigi põhimõtte rakendamise ning ettevõtluskeskkonna parandamisega;
8. kutsub Euroopa Komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles toetama Venemaa püüdlusi ühineda Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooniga – selle protsessiga kaasneb pühendumine teatavatele kaubandusalastele suunistele ja põhimõtetele, muu hulgas seoses turgude avatuse, altkäemaksude vastu võitlemise, ekspordikrediidi agentuuride ning riigile kuuluvate ettevõtete juhtimisega; nõuab tungivalt, et Venemaa ühineks ka muude WTO lepingutega, eelkõige riigihankeid käsitleva WTO lepinguga, mille puhul antakse talle juba vaatlejastaatus;
9. nõuab tungivalt, et Venemaa näitaks üles tahet taaslustada uue partnerlus- ja koostöölepingu üle peetavaid kahepoolseid läbirääkimisi; rõhutab, et need läbirääkimised peavad toimuma ainult ELi ja Venemaa vahel; on seisukohal, et muude WTOsse mittekuuluvate tolliliidu liikmete kaasamine takistaks läbirääkimisi;
10. on seisukohal, et WTO eeskirjade täielik järgimine ning Venemaa poolt võetud WTO kohustuste järkjärguline rakendamine on vajalik eeltingimus edasiste läbirääkimiste jätkamiseks, et kehtestada ühiseeskirjad kaheteistkümnnes olulises regulatiivküsimumes, sh kaupade ja teenustega kauplemise vastastikused kohustused väljaspool soodusrežiimi, sanitaar- ja fütosanitaarmeetmed, intellektuaalomandiõigus, riigihanked, konkurents, energia ja investeringud;
11. nõuab, et komisjon kaitseks kõnealustel läbirääkimistel järgmisi olulisi elemente:
 - Euroopa Liidu tehniliste eeskirjade, standardimise ja vastavushindamismenetluste kasutamine; nõuab kokkulepet Euroopa Liidu ja Venemaa standardeid kehtestavate organite vahel ning vastavushindamise ja akrediteerimise ühtse süsteemi kiiret loomist Venemaal;
 - oluline ja õiguslikult siduv energiat käsitlev peatükk, millega minnakse kaugemale 2011. aastal allkirjastatud varajase hoiatamise mehhanismi kujul tehtud hea tahte avaldusest ning mis põhineks läbipaistvuse, õiglase konkurentsi, vastastikkuse ja mittediskrimineerimise selgetel põhimõtetel; kordab, et eesmärgiks peaks endiselt olema avatud ja läbipaistev ELi ja Venemaa energiaturg;
 - kaupade kahese hinnakujundamise lõpetamine Venemaal ja teenuseid pakkuvate ettevõtete asutamistingimuste täpsustamine ja stabiliseerimine, et suurendada teenuseid pakkuvate ELi ettevõtete investeringuid Venemaal;
 - suur realiseerimata riigihanketurg; kutsub komisjoni üles tagama õiglasel vastastikusel eeskirjad ja menetlused riigihangete korraldamiseks mõlemal turul nii riiklikul kui kohalikul tasandil;
 - Venemaa tollikorra reformimine, pidades silmas rahvusvahelisi konventsioone;
 - sanitaar- ja fütosanitaarmeetmeid käsitlev peatükk, et tagada, et iga osaline saab kohaldada ainult õigustatud ajutisi keelde ning esmajoones seoses põllumajandustoodete, kariloomade ja toiduainetega, austades seejuures täielikult proportsionaalsuse, läbipaistvuse, mittediskrimineerimise ja teadusliku põhjendamise põhimõtteid;

Reede, 26. oktoober 2012

- säästva arengu peatükk, mis põhineb ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonil ja muudel ILO põhikonventsioonidel, et rõhutada vajadust täielikult austada ja jõustada inim- ja tööõigusi ning samuti kohustust rakendada asjakohaseid rahvusvahelisi keskkonnanorme; nõuab sellega seoses dialoogi loomist ajaomaste sidusrühmade ja kodanikuühiskonnaga;
- intellektuaalomandi õiguste kõikide vormide kaitsmist käsitlev terviklik peatükk; nõuab, et see peatükk sisaldaks ka geograafiliste tähistega kaitsmise põhimõtteid ning kaitstud geograafiliste tähistega loetelu;
- praeguse vaidluste lahendamise mehhanismi täiustamine, et parandada Venemaa investimiskliima läbipaistvust ja mittediskrimineerimist;
- kõikehõlmav ja ambitsioonikas peatükk investeeringute kohta, sealhulgas liberaliseerimise sätted ning investeeringute kaitse meetmed, tuginedes Euroopa Parlamendi soovitudele uue kogu ELi hõlmava investimispädevuse kohta (6. aprilli 2011. aasta resolutsioon Euroopa tulevase rahvusvahelise investimispoliitika kohta)⁽¹⁾;

12. nõuab ka kapitaliliikumise lihtsustamist osaliste vahel, järgides rahapesu käsitlevaid rahvusvahelisi konventsioone; toetab läbirääkimisi sellise kahepoolse investimislepingu sõlmimiseks ELi ja Venemaa vahel, mis sisaldaks sätteid ka riigi ja investori vaheliste vaidluste lahendamise kohta, et tagada ELi investitoritele võrdsed tingimused ning suurendada ja stabiliseerida õigusraamistikku Euroopa investeeringute jaoks Venemaal;

13. kutsub komisjoni üles teostama tihedat järelevalvet erinevate valdkonnapõhiste kavade rakendamise üle Venemaal, et teha kindlaks võimalikud kaubandust moonutavad ja diskrimineerivad sätted, näiteks riigihangete ja investeeringute suhtes kehtestatud subsideerimise ja kohaliku sisu nõuded, ning nõuab tungivalt, et komisjon suhtleks tihedalt Venemaaga, et tagada, et Venemaa täidab täielikult oma WTOga seotud kohustused pärast täisliikmeks saamist; on sellega seoses seisukohal, et komisjon peaks vajaduse korral tagasi pöörduma WTO eeskirjadega kooskõlas olevate kaubanduse kaitsemeetmete juurde;

14. on arvamusel, et ELi ja Venemaa vaheline moderniseerimispartnerlus on kasulik algatus, mille abil edendada kõnealuse kahe osapoole vahel uusi kaubandussuhteid nii WTOs kui ka kahepoolset; rõhutab vajadust selle järele, et Euroopa Komisjon ja Venemaa valitsus tagaksid moderniseerimispartnerluse raames rakendatavate projektide jaoks eraldatavate vahendite tõhusa kasutamise; on seisukohal, et edendades mõlema osalise kaubandus- ja investimisstrateegiate koostoimet, on võimalik tulemuslikumalt saavutada Venemaa majandusliku moderniseerimise ja eristamise täielik potentsiaal;

15. kutsub Venemaa valitsust üles viima läbi Yukose juhtumi iseseisvat ja erapooletut uurimist;

16. on seisukohal, et viisanõude kaotamiseks vajalike ühiste meetmete rakendamine on osa ELi ja Venemaa vahelistest kaubandus- ja investimissuhetest, ning võtab teadmiseks ELi ja Venemaa vahelise viisavabaduslepingu üle peetavate läbirääkimiste viimased arengud;

17. väljendab muret seoses Venemaa, Kasahstani ja Valgevene tolliliiduga, mis seab Venemaaga kauplemisele lisatähtsust ning on seega vastuolus WTO eeskirjade ja kohustustega, mis Venemaa WTOga ühinedes võttis;

18. kutsub Venemaad üles lõikama oma WTO liikmesusest kasu ning ühinema ELi ja muude kõnealusesse mitmepoolsesse kaubandusorganisatsiooni kuuluvate Ida-Euroopa riikide jõupingutustega, et aidata Valgevenel rakendada WTO kaubanduseeskirjadega ühilduvaid eeskirju ja tavaid ning võimaldada tal võimalikult ruttu WTOga ühineda;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0141.

Reede, 26. oktoober 2012

19. on seisukohal, et Venemaa ühinemine WTOga võib lihtsustada kaubavoogu ELi ja Venemaa vahel, ergutades samal ajal ka mõlemal poole majanduskasvu ning töökohtade loomist; on arvamisel, et uue partnerlus- ja koostöölepingu võimalik sõlmimine aitab veelgi suurendada lepinguosaliste vahelist partnerlust, edendades samal ajal jätkusuutlikku arengut osaliste ühises naabruses;

20. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning Venemaa Föderatsiooni valitsusele ja parlamendile.

Valimised Valgevenes

P7_TA(2012)0410

Euroopa Parlamendi 26. oktoobri 2012. aasta resolutsioon olukorra kohta Valgevenes pärast 23. septembri 2012. aasta parlamendivalimisi (2012/2815(RSP))

(2014/C 72 E/11)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Valgevene kohta, eriti 5. juuli 2012. aasta ⁽¹⁾, 29. märtsi 2012. aasta ⁽²⁾, 16. veebruari 2012. aasta ⁽³⁾, 15. septembri 2011. aasta ⁽⁴⁾, 12. mai 2011. aasta ⁽⁵⁾, 10. märtsi 2011. aasta ⁽⁶⁾, 20. jaanuari 2011. aasta ⁽⁷⁾, 10. märtsi 2010. aasta ⁽⁸⁾ ja 17. detsembri 2009. aasta ⁽⁹⁾ resolutsiooni,
- võttes arvesse Valgevene parlamendivalimisi käsitlevaid avaldusi, eriti president Schulzi 24. septembri 2012. aasta avaldust, asepresident Protasiewiczzi ning Elmar Broki ja Filip Kaczmareki 24. septembri 2012. aasta ühisavaldust, hr Vigenini 25. septembri 2012. aasta avaldust ning Valgevenega suhtlemiseks loodud delegatsiooni 26. septembri 2012. aasta avaldust,
- võttes arvesse ELi kõrge esindaja Catherine Ashton ja volinik Štefan Füle 24. septembri 2012. aasta avaldust parlamendivalimiste kohta Valgevenes,
- võttes arvesse 15. oktoobril 2012. aastal Luxembourgis toimunud välisasjade nõukogu 3191. kohtumise järeldusi Valgevene kohta,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 1.–2. märtsi 2012. aasta järeldusi, milles väljendatakse sügavat muret olukorra jätkuva halvenemise pärast Valgevenes,
- võttes arvesse nõukogu 28. veebruari 2012. aasta otsust 2012/126/ÜVJP, millega rakendatakse otsust 2010/639/ÜVJP Valgevene vastu suunatud piiravate meetmete kohta ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse nõukogu järeldusi ajakohastamise teemalise Euroopa dialoogi alustamise kohta Valgevene ühiskonnaga (välisasjade nõukogu 3157. istung, Brüssel, 23. märts 2012),

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0300.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0112.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0063.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0392.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0244.

⁽⁶⁾ ELT C 199 E, 7.7.2012, lk 182.

⁽⁷⁾ ELT C 136 E, 11.5.2012, lk 57.

⁽⁸⁾ ELT C 349 E, 22.12.2010, lk 37.

⁽⁹⁾ ELT C 286 E, 22.10.2010, lk 16.

⁽¹⁰⁾ ELT L 55, 29.2.2012, lk 19.